

Krajowy Związek Pracodawców Producentów Trzody Chlewnej

Warszawa, 6 czerwca 2018

Ministerstwo Środowiska

Departament Gospodarki Odpadami

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

KZ/2018-154 dotyczy: interpretacja przepisów art. 2 pkt. 6 lit a w aspekcie art. 2 pkt. 9 ustawy o odpadach i stosowania odchodów zwierzęcych, w tym gnojowicy w biogazowniach rolniczych

W imieniu członków Krajowego Związku Pracodawców – Producentów Trzody Chlewnej zwracam się z prośbą o jednoznaczną i jasną wykładnię wskazanych wyżej przepisów ustawy o odpadach, bowiem dla części zainteresowanych albo się one wzajemnie wykluczają, albo są błędnie interpretowane, zatem rodzą wątpliwości zarówno po stronie organów ochrony środowiska wydających pozwolenia np. zintegrowane, jak i wnioskodawców prowadzących hodowlę zwierząt oraz operatorów biogazowni rolniczych.

Zgodnie z treścią przepisów, ustawy o odpadach nie stosuje się do:

- art. 2 pkt. 6 litera a

“odchodów podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009"

- wykorzystywanej w rolnictwie, leśnictwie lub do produkcji energii z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi”

- art. 2 pkt. 9

„produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, z wyjątkiem tych, które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem”.

W toku postępowań administracyjnych pojawiają się wątpliwości organów dotyczące tego jak kwalifikować odchody zwierzęce, w tym gnojowicę i obornik, które w myśl rozporządzenia nr 1069/2009 stanowią produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego (upzz) i są przekazywane z fermy jako biomasa do wykorzystywania w biogazowniach rolniczych do produkcji energii, a zatem wg art. 2 pkt 6 litera a ustawy o odpadach są wyłączone spod działania tej ustawy.

Hodowcy przekazujący gnojowicę lub obornik do biogazowni lub planujący je wykorzystać wprost jako nawóz naturalny nie traktują ich jako odpady i nie nadają im numeru kodu odpadów, nie uwzględniają również we wnioskach o pozwolenia zintegrowane jako odpady.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że z uwagi na zastosowanie w biogazowni gnojowicy lub obornika stanowiących wg ww. rozporządzenia nr 1069/2009 produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego (upzz), biogazownie podlegają zatwierdzeniu działalności nadzorowanej w formie decyzji i nadaniu numeru rejestracyjnego przez odpowiedniego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii.

W oparciu o te przepisy UE i wyłączenie zawarte w art. 2 pkt. 6 litera a polskiej ustawy o odpadach funkcjonuje cały rynek biogazowni rolniczych w Polsce.

Tymczasem art. 2 pkt. 9 ustawy o odpadach wprowadza wyjątek od zasady z art. 2 pkt.6 lit.a dla tej samej grupy surowców (upzz) stosowanych w biogazowniach, sugerując kwalifikowanie ich jako odpady, do czego skłaniają się organy ochrony środowiska wbrew stanowisku hodowców.

Zwrócić trzeba też uwagę, że po „przymusowym” zakwalifikowaniu gnojowicy jako odpady, w chwili kiedy odbiorca tj. biogazownia przestanie ją przyjmować (z różnych powodów), hodowca zostanie z „wytworzonym odpadem” który musi zagospodarować w sposób określony i zgodny z przepisami ustawy o odpadach np. metodą R 10.

Gdy tymczasem ta sama gnojowica (i obornik) stanowią też „nawóz naturalny” w myśl ustawy o nawozach i nawożeniu i jest to już trzecia możliwa kwalifikacja tych substancji ! Jako nawóz naturalny mogą być wprost stosowane na pola.

Zatem kto i kiedy decyduje kiedy upzz (gnojowica lub obornik) przekazywany z fermy do biogazowni staje się odpadem i podlega wówczas rygorom ustawy o odpadach?

Czy dla odchodów powinna być równocześnie prowadzona poczwórna (!) kwalifikacja i rejestracja: dla upzz są to „dokumenty handlowe”, dla odpadów „karty przekazania odpadów” i „karty ewidencji odpadów”, dla zastosowanych nawozów - rejestracja w „kartach pól” wg przepisów wykonawczych do Prawa wodnego, dla ferm z pozwoleniami zintegrowanymi – monitoring ilości wytworzonej?

Kolejnym aspektem takiej wielokrotnej kwalifikacji jest to, że biogazownie pomimo uzyskania zatwierdzenia decyzją powiatowego lekarza weterynarii działalności nadzorowanej, zatwierdzeniu kolejną decyzją i wpisaniu do rejestru przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa jako „biogazownie rolnicze”, muszą uzyskać dodatkowe pozwolenia na przetwarzanie tych odpadów i wytwarzanie w biogazowni od organów ochrony środowiska w trybie ustawy o odpadach! Przy zwyczajowo dużych ilościach stosowania odchodów (kwalifikowanych jako odpad) do fermentacji w biogazowniach, większość biogazowni rolniczych wymagałaby także pozwolenia zintegrowanego. Czy faktycznie taki był zamysł ustawodawcy ?

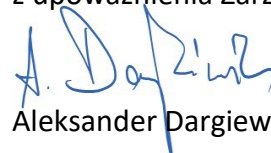
Biogazownie są też instalacjami jednocześnie nadzorowanymi przez PLW, KOWR i WIOŚ. Powyższe wydaje się nieracjonalnie, a nadzór Państwa nadmierny. Szczególnie, że biogazownie stanowią OZE dla których są wprowadzane rządowe systemy wsparcia, a realizacja takich projektów jest pożądana w naszym kraju.

Tak zawite wymogi administracyjne i procedury powodują odstraszenie kolejnych inwestorów i utrudniają bieżącą pracę hodowców i operatorów biogazowni.

Prawidłowe stosowanie przepisów ma szczególne znaczenie w ustaleniu praw i obowiązków oraz odpowiedzialności podmiotów prowadzących działalność, dlatego uprzejmie proszę o jasną wykładnię wskazanych w piśmie przepisów ustawy o odpadach.

Z poważaniem

z upoważnienia Zarządu

Aleksander Dargiewicz

Dyrektor Zarządzający